

NEVTEPENŮ
POPRIJĚTA DEVIKA MARIJA

Zmozsna Goszpá Vogrszka.

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT

Reditel: BASSA IVAN plebános vu Bogojini.

Vszebina.

Bassa Ivan: Miloscse szi puna	225
B. J.: Prosnja	228
Disc.: Lepota preszv. Szrca	229
Klekl Jozsef: Tretji Red	236
—: Szv. Vincencij Pavlanszki	239
Po Obl: Krscsánzska mati	242
(ba): Piszmo k Marijinomi deteti	249

Drobis.

**Ki ne dobro, ki je vees, ali menje dobo
sznepiesov, naj mi naznani! Vsza pizma k
meni, vu stamparijo nikaj!**

**Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve
koroni posle na ime: Bassa Ivan plebanos
vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj
onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki
meszec.**

**Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi
pláesati, kak vszako leto, tak i letosz lahko
po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo
meli, naednok pláesajo!**

**Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga
szamosztana v krajini Szlovenszkaj na Vogrszkom.**

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZECSÉN LISZT

REDITEL:

BASSA IVAN

PLEBÁNOS

Vu Bogojini (Bagonya, Zalam.)

Prihaja vsaki mesze. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Miloscse szí puna.

Áldov, z sterim matere po porodi Bogi prikázsejo szvojo deco, je za njé ne velki bio níkdár; nego tisztó darüvanje, z sterim je Marija darovala dete szvoje, je velki, jako velki dár bio.

Ona je znála, ka njéni szin zsvílenje szvoje má dati

za nevolen cslovecsi rod pa ga je ona zdaj zse z tem nakanenjom darüvala Ocsi nebeszkomi.

Za jagnje daritve je priseo on na szvet, kak jagnje sze je darüvao pa tüdi mati njegova ga je z tem nakanenjom prikázala Bogi.

To je bila prva vüra za Mario, vu steroy szo sze zacsnola njéna trplenja, stera szo njéno szrcé do konca zsitka njénoga prehájala.

To darüvanje je bio prvi mecs, od steroga sztári Simeon proroküje rekocsi: »Tüdi tvoje szrce prebodne mecs.« Lük. 2, 36.

Matere návadno jako lübijyo szvojo deco, szamo ka ne z nerazdeljenov lübéznosztjov, ár poleg deteta lübijyo tüdi vnogo jálnosztí i hinávnosztí, pa lübijyo dete tüdi dosztakrát szamo za szvoje császtí volo bole, kak za deteta volo, nájbole, pa lübijyo szame szebé. Marija je pa Jezusa vise vszega lübila, z popunoga szrca, lübila je szamo njega.

Verna hcsi Ábrahámova ino naszlednica njegove mocsne vere je obládala vsze nágibe nature, naj bi mogoca posztánola poszlühnoti bozso recs, ki je ono proszo od njé za dár, ka je njoj nájdragse bilo.

Glej példo Marijino düsa moja, csi Bog áldov, kaksistécs áldov zselej od tebé. Od Marije je Bog ono proszo, ka je lübila, ka je mela zrok lübiti. Od tebé pa ona proszi, ka tak i tak odürjávati mores.

Csi zaisztino lübis Bogá, lubav tvoja naj bo plemenita ino velkoszrcsna. Voszko, szvoj haszek iszkajocse szrcé nevej, ka je lüfav.

Jeli miszlis, ka je to lüfav Bogá, csi sze nájmén-sega trüda zoszágas? csi sze bojis zacsnoti kaj taksega, ka z áldovom vküpprikapcseno? Csi vidévsi tezsáve vcsaszí volo zgübis ino szí neszláni vu tvojem poszli?

Zlát sze vu ognji szkusa, lübézen pa vu boji ino daritvi. Medlovnoszt ne ima nikaj z csütenjami právih vucsenikov Jezusovih.

Csi scsés, ka sze tvoj áldov Bogi dopádne, dáj ga brezi odlásanja, brezi pogodbe proti zsmécsavi trüda. Dobroj voli nagovárjanja ne trbej.

Szvet zselej, pa prej szlobodno zselej od szvojih szinov áldove pa kak stécs velke zselej od njih, vcsaszí szo

krédi z njimi, pa szamo Bog ne bi szmeo zseleti od szvojih vernih nikaj brezi toga, ka bi prle premiszlili, jeli ne zselej prevecs od njih?

Hej, da malo lübi Bogá, ki szvedocsánsztvi szvoje lübéznosztí tüdi mejé posztávla!

Jeli lübi dete ocso, stero njemi rávno telko vcsini szamo, ka zapovedano má? Jeli lübi prijátel prijátla, csi bi njemi meo priliko dobra csiniti pa njemi ne vcsini?

Bog je neszkoncsano dober za vszako sztvorjenje, nego tüdi za to je sztráh za lübav sztvorjenja, ár nescse, ka bi njegova sztívar drügo lübila, kak njega.

Ne szluzsis Bogi tak, kak on zselej ino kak je vreden, csi njemi ne szluzsis »z popunim ino njemi zevszema podvrzsenim szrcom.« (Kolos. 4, 12.)

Szram te naj bo, ka szí tak bojazlivi vu szlüzsbí njegovoj! Szram te naj bo, ka po vszem tom, ka je on vcsino tebi, ti tak malo vcsinis njemi i za njega!

Miszlis, ka vcsászi Bog prevecs zselej od tebé: Ka bos pa te delao, kda de escse vecs zselo? Plácsa sze szamo zaszlüzsenim dá.

Imánje, pokoj, postenjë, zdrávje, celo zsvilenje szo szama taksa dugovánja, stera bi lehko Bog zselo od tebé, ár ti je on dao vsza eta. Ne csüdúj sze, csi tem vecs zselej, kem vecs ti je dao; za to zselej, naj bi ti escse vecs mogeo dati eti na zemli pa tüdi vekivecsnosztí.

Bassa Ivan.

Prosnja.

Mati ktebi pribezsimo,
Zgledni doli sze na nász!
Tvojo prosnjo szi proszimo;
Kázi szladki nam obráz!

Deca tvoja mi szmo revna,
Szkuz dolina nam je dom,
Szprávila ga nam je Eva,
Resi sztvojim nasz Szinom!

Zbrisi szkuze nasga szrca,
Pomocsnica boj nam ti!
Prosz za nász Szina tvoj'ga,
Naj nam grehe odpüszi!

Szrcsno bomo vszi csasztili
Milosztivno tvo szrcé,
Sz fálnov peszmov te szlavili,
Fálili na vsze krajé.

Szlisi záto Mati mila
Nase prosnje mili glász,
Szmrtna vóra gda bo bila:
Pelaj gori v nebo nász!

B. J.

Neizmerna lepota preszv. Szrca Jezusovoga.

Najdobrotliveise Szrce.

Med naj lepse Jezusove podobe racsunamo eto. Na szredi sztoji nebeszki Krao velicsasztne posztave, neizmerno prijaznoga obraza i miloga pogléda. Okoli njega je zbrano njegovo zvoleno szpremsztvo. Pa kakse szpremsztvo? Takse kaksega nema niksi drügi krao. Navadni krali i nemes njacje zbirajo okoli szébe naj bole odlicsne mozse, szlavne po bogasztvi i vucsenoszt, plemenite po rojsztvi imenitne po zgodovini itd. Okoli nebeszkoga krala pa — glejte, kak genlivo — je zbrana truma naj szrecsneisi. Kem betzsneisi je szirmak, tem blizse njemi je; tü je prvi za kralom, steri med szvetom vala za zágnejega.

Poglednite jih Jezusove lüblence. Okoli njega szo zbrani, szlepi glühi, csunklavi, zslakomvdárjeni, obszedeni, pred sterimi vsze bezsi, gobavi, sterih sze vszaki boji, mrtveci iz groba, steroga grobni düh celo lasztivno szesztro presztrasi, szploh nevolni, sterih szo potrebni pomocsi za szébe i za drüge.

Krao sze zgledavle po szvojih zbranih; roke ma razperte, züam njim scse naznaniti szvojo kraleszko zapoved.

Csüjete, ka njim pove? »Pridite kmeni«, szo njegove re-
csih, »pridite kmeni vszi, ki szte ob terseni i trpite, i jasz
vasz bom pokrepcsaó«.

Tisztó hizso, ge sze pred pragom pogoszci zbirajo
szirmacje imenüjemo dobro hizso; tisztoga csloveka, do
steroga majo lüdje zavüpanje, zovemo dobroga csloveka;
tiszto szrce, ki ma csütenje z neszrecsnimi i je pripravleno
povszod pomagati, ge je pomocs potrebna i mogocsa,
imenüjemo dobro szrce. Ali nam je mogocse Jezusovo
Szrce v szredi neszrecsnoga pomocsi proszecsega cslo-
vestva inacsi imenüvati, kak: naj bolse, naj dobrotli-
veise Szrce?

Ge pozna sto taksega dobrotnika, da bi celo povszod
szkrbno iszkao i zvaó takse ki pomocs potrebüvlejo? Doszta
sze nam vidi — jako velko, csi sto pomocsi proszecsí ne
odganja. I csi bi sze ge naiseo tak velki düsen dobrotnik,
da bi isztina ponüvao szvoje dáre: komi jih ponüvle?
Le nisternim, poszebno odbranim, ki szo njemi po voli.

Ali poglednite dobroto Jezusovoga Szrca. Jezus Krisz-
tus hodi po szvojój domacsoj dezseli od kraja do kraja i
povszod ponüvle szvoje nebeszke dare. Zdaj pride v Jeru-
zsalem i obiszkvavle razne kraje po Judeji zove:

»Pridite kmeni vszi ki szte obterseni!« potom ide na
Galilejszko i zove od meszta do meszta, od veszi do veszi:
»Pridite vszi kmeni steri trpite!« Na to sze podá v pü-
scsavo, tüdi tam vabi: »Pridite kmeni vszi, ki szte obte-
rseni!« Tüdi teliko szovrázsne Szamarije sze ne izogne, i
naj bole oddaljenih krajov na ov kraj Jordana, i te kraj
polek morja ne pozabi — povszod vabi i zove: »Pridite
kmeni vszi, ki szte obterseni!«

Znábiti zse ne prav niksega kraja v njegovój doma-
csiji, da ga nebi bar ednok obiszkvao i tak vszakomi Izraelci
poszebi priliko dao, naj szpozna njegov premili obraz i
naj ne zametávre njegovo prijazno vabílo: »Pridite kmeni
vszi, steri szte ob terseni, i trpite, jasz vasz bom olejsao!«

Ne pravim ravno, da je z recsjoj povszod tak zváo, ali to je pa prav gvüšno, da je v njegovom bozsem Szrci odmevalo edno to prijazno zvánje. I lüszto scse lezsi zarazmi glasz lübecsega szrca, kak recs obetajocsega jezika. Od vsze sztrani sze zacsnejo preszecije zavüpani proszivcov; gore i doline odmevajo glaszne zahváli tiszti, ki szo pri Jezusovom Szrci csüdezsno pomocs zadobili.

Poglednimo je nikelko, steri szo, poszlüsajmo, ka proszijo, prepricsajmo sze ka dobivajo.

Naj prvle prisztopi njegova lübléna Mati; ne za szébe, liki za szirmasko drzsino proszi, stera je zavolo pozvánih gosztov v nevoli za vino. Jezus vcsini prvo csüdo, da pomága i razveszeli.

Gda je Marija pokazala, kak csüdovito — dobro Szrce ma njeni Szin, zacsnejo sze njemi blizsati vszi brez razlocska sztána i sztároszti. Tam vidimo malo decsico, takso, steri szami nemrejo priti k Jezusi, dobre matere jih prineszejo, — i Jezus je lübeznivo obimle i blagoszlavla.

Tam zse nikelko vekse dete — dvanajszt letna deklica zbolí, i merje — Jezus pride, jo prime za roko i zazové — povehnjena rozsica palik zdigne glavico, palik sze povrne mlado zsvilenje. Tam szreca Jezus zse bole odrascsenoga mladenca, ki je büo zse mocsna potpora materi dovici, ali zdaj ga neszejo v preráni grob, — Jezus potrosta szk kuzecso mater: »Zsena ne jocsi!« tekne sze mrtveca, ga zazove, i vcsaszi gori sztane ar zdrav i veszeli ide palik z materjov nezaj v meszto.

Tam zagledne bole posztavnoga csloveka, steri je 38 let v hüdom betegi prezsivo i lübeznivo njemi pravi: »Vsztani, zemi szvojo poszteo i hodi!« Zdaj csüdovito ozdravi szlepoga kodisa, zdaj pomága betezsnomi szlugi, za steroga je proszo dober goszpodár, zdaj palik potrosta imenitnoga goszpoda kralicsa rekocs: »Idi tvoj szin zsvi!« Ednok razveszeli ocsó, drgocs mater, tretjics szesztro, itd.

Ednok ma priliko domacsim pomagati n. pr. apostolom, da sze na vihernom morji ne vtopijo, pri drugoj priliki pa tihinci na priliko kananejka pri njem zazseleno pomocs dobi itd.

Jezusovo naj bolse Szrcé je pomagalo vnáj razlicneisih potrebcsinaj. — V kani na Galilejszkom je szfálilo pozvánim szvatom vino, Jezus njim je vodo vu vino szpremeno: v püscsavi lacsni poszlüsavci neszo meli krüha. Jezus njim je tiszte male krühe i ribe, ka bilo dobiti v püscsavi, tak csüdovito pomnozso, da szo bili vszi nasziczeni, ednok 5000, ednok 4000; szirmaski ribicsje szo celo nocs ribe lovili, pa neszo nikaj zgrabili, — Jezus njim pa preszkrbi taksi ribji lov, da szo sze mrezse trgale; szveti Peter je büo terján za tempelszko porcijo (za szébe i za Goszpoda), Jezus njemi veli, naj ide kvodi i prvoj ribi stero zgrabi naj pogledne vnjo i so je i naiseo fcsaszi potreben penez za oba. Prav poszebnó pa je brez racsunanim betezsnikom v raznih bolezní csüdovito pomocs tálo.

Niksa zsenszka je bila 18 let szkücsena i sze nindri ne mogla prignoti; da jo Jezus v szhodnici zglédne, jo pozove kszebi i právi: »Zsena, resena szi od szvoje bolezní. I je roke na njo polozso i fcsaszi sze je prignola i je Boga csasztila (Luk. 13. 10—13). Büo je tüdi mozs, ki je meo poszüseno roko!« I jo je vtegnó i bila je zdrava, kak oba. Da mi nede trbelo szploh zse znani recsich tü ponávlati, le sz katekizmusom na krátko omenim, da je ozdravlao glühe, szlepe, néjme, csunklave, gobave, obszedene i vszake fele betezsnike, celo mrtve ozsivlao. Takso lübezen je meo do betezsnikov, da je szam hodo okoli, da ne trbelo betezsnikom knjemi hoditi ali pa jih delects knjemi nosziti. Szv. evangelium nam tak lepo pripovedávle: »Jezus je obhodo vszo Galilejo . . . i ozdravlao vszako szlaboszt i vszako bolezen med lüdmi« (Mat. 4. 23).

Na drögom kraji: »Gda szo ga lüdje szpoznali, szo poszlali po vszoy tisztu sztrani i szo njemi pripelali vsze betezsnike, i szo ga proszili, da naj sze le roba njegovoga oblacsila doteknejo, i steri koli szo sze ga doteknoli szo bili ozdravljeni« (Mat. 14, 35. 36). I pálik: »Prislo je knjemi doszta lüsztvá, steri szo szeboj meli nejme, csonklave, hrome i doszta drugih; i szo je devali k njegovim nogam i jih je ozdravo (Mat. 15, 30). Scse te gda je zagrics priseo v Jeruzsalem, szo njemi prineszli »betezsnike od vszeh sztrani, i vsze je ozdravo«. On je vecskrat naprej znao, da njemi bodo betezsnicje nezahválni, ali da ga bodo farizeusje zanicsevali, pred szodbo tozsili itd., pa venda sze ne dao premagati i njim je pomagao brez odlásanja.

Od naj vekse dobrote do gresnikov, naimre, vam je bilo zse razlozseno. Kak neizmerno dobrotlivo je bilo Szre Jezusovo! Szv. Piszmo nam to dobrotlivoszt na krátko razslozsi v recsah: »Jezus je hodo okoli i dobrote szkazüvao«. Zato nam je pa ta prelepa lasztivnoszt Jezusovoga Szrca naj obsirneise popiszana, teda pa more biti tüdi najbole poznana. Csi Jezusovo Szrce né bi bilo tak dobrotlivo, bi büo tüdi szv. evangelium — popisz Jezusovoga szivlenja vcs kak za polovico kracsisi.

Jezusovo Szrce sze more gvüšno naj dobrotlivese imenüvati.

Kak velicsasztno sze pa scse nam zaszveti njegova radodarnoszt, csi premiszlimo vsze, ka je znebesz prineszlo i aldüvalo za celi szvet, ka je tüdi dalo vszakomi zmed nasz i ka scse vszakomi neprenehoma dávle ali bar ponüvle!

Szvoj nebeszki navuk je oznanüvalo, szvoj szveti zgléd nebeszkih jakoszti je za nasz kázalo, csüde tüdi za volo nasz delalo, szovje molitvi duge i gorécse je za nász opravlalo, za nasz je zsmetna dela zvršávalo i vrocsi znoj potilo, za nász je szvoj oszter poszt aldüvalo, za nasz

szkuze tocsilo, za nász je szmrtné britkoszti trpelo, za nász krv prelévalo, za nász bilo preszmeknjeno, za nász vszta-
novilo szveto cérkev i nam tak rekocs klícse zrocsilo de
vszeh njeni kincsov. Ka je naimre Jezus za vsze-vcfino i
aldüvao, to je za vszakoga poszebi vcfino i aldüvao. I
tüdi vszakomi zmed nasz bi mogle biti vedno v szpomini
i na jeziki prelepe recsih szv. Pavla: »Mene je lübo i za
mene sze je aldüvao!«

Oh radodarnoszt Jezusovoga Szrca je tak delects sla,
da sze je v zakramenti preszvétoga Resnoga tela szamoga
szebe aldüvala vszemi szveti. Tü ti davle szvoje cslove-
csansztvo zevszem, ka szí je zaszlüzsiló vu zsvilénji; tü ti
davle szvoje bozsánsztvo zevszem velicsansztvom; tü sze
ti davle bozse — cslovecse Szrcé i preszveta krv, ki sze
je po njem pretákala. Vsze to ti Jezus aldüje. Ka sze ti
pa aldüje, to je tvoje. Po vszój pravici szmes teda praviti.

To Szrce je moje, ta krv. je moja, to celo preszveto
telo je moje. Jezus szam ti je aldüvao rekocs: To je moje
telo, to je moja krv; vzemite, o le vzemite vszi, i jejte
pijte!

Nigdasnji Zsidovje, szo Jezusa med szebov meli! Tam
je hodo od kraja do kraja, da je povszod dobrete tálaó.
Prinasz je pa zse povszod nazocsi; zse prebivle po dnevi
i po nocsi vu vszakój dezséli vu vszakom meszti ali (várasí)
vu vszakój farnoj cerkvi. Vszaki ga lejko dobi v njegovój
sztalnoj domovini v tabernakelni. I csi ide kama inan, v
drüge kraje, ge nikoga ne pozna, tüdi tam lejko dobi szvo-
jega Zvelicsitela. Ali ne to neizrecsliva radodárna lübezen
— nedopovedljivo dobrotlivo Szrcé, stero po celom szveti
ponüvle szvoje nebeszke dare rekocs: Pridite kmeni vszi,
ki szte obterseni i trpite, jasz vam bom olejsao?! Ali sze
ne bomo z vüpanjom blizsali tomi sztüdenci bozse miloszti,
ge je bilo zse miljon i miljon zsalosztni szrc potolazsani i
oveszeljenih, ki szo sze priblizsali vdüsniñ i telovni potre-
bcsinaj!

Gda szmo bili scse mali szo nasz dobri sztarisje vcsili, da more zéti, gda nam kaksi dobrotnik kaj vdár ponüdi, vej bi bilo jáko grdo i nelüdno, csi sze ponüvleni dar nescse zéti. Oh kak grozno neszpodobno i zsalivo je scse to, csi naj bolse Szrcé vszemogocsnoga Boga ponüvle szvoje nebeszke dáre, ti sze pa krej obrácsas i ne maras za nje! Szkoro, szkoro pride csasz, ka bos jáko zsalüvao, da neszi steo, pa de — prekeszno.

Disc.

¶Tretji Red Szvetoga Franciska!

Navuk za avgust.

■ ■ Ocsa nas ... Zdrava Marija ... Jezusovo Szrce daj vszem novákóm v popolnoszti izkusnzjo szprevoditi! Marija, kralica reda ménjsih bratov proszi za nász!

Kak dugo naj sze pripravljajo za oblübo?

§ 4. veli »Kdor stopi v III. red, naj bo eno leto v poskušnji; potem naj se z »redovno oblübo« zaveže, da bo držal zapovedi božje, da bo pokoren besedam svete cerkve in da bo zadostil, ako se kaj pregreši v tem, kar je oblübil.«

Iz teh recsih sze vidi, ka edno celo leto sze moremo pripravlati za oblübo. Poszkusziti, szküsavati more novinek szamogaszebe, bo li mogeo tiszto zdrzsati, kaj oblübiti nameni. To edno leto je pa tak osztro naprejszpisano, ka niti eden den naprej sze neszme oblüba vcsiniti i cse sze vcsini, je nevalana. Razumi sze pa to tak, ka poszkusnja pretecse tisztoza meszeca telikoga dneva, kelikoga je sto red naszébe vzeo. Ne szme sze zato na

tiszti pondelek ali tisztí szvétek toga leta obljúba delati, steroga je lani sto notrisztopo, zvün cse je te den teliki toga meszeca, kak je lani bio, ali je pa zse leto prek. Ki je pravimo na vüzem notrisztopo, szamo tak szme obljúbo pa na vüzem delati cse je ravno tisztoga meszeca tisztí vüzem, kak je lani bio, ali pa kesznejje, ne pa, cse je szamo en den prle. To zato opominam, naj sze nevaláno niscse pod obljúbo ne püsztí.

V leti poszküsñje dobíjo novinci rávnotak vsze odpüsztke, blagoszlove, odveze i májo vsze pravice, kot 14 szo obljúbo zse naredíli. szamo pri volítví novíh naprej posztávljeníh nemájo pravice glaszü dati, níti nemorejo zvoljeni bití.

Jezus ljübeznívi je pravo »Níeden, kí je szvojo roko na plüg polozso i nazajgleda, — je ne prípráven za bozse kralesztvo« (Luk IX. 62).

Te recsí szo novakom povedane. Kí novo zsvíljenje zacsne neszme sztaríne gledati. Neszme zdíhavátí, kak zsidovje v püsztíni, gde szo nebeszko hrano, manno vzsívalí, i szo szí nazaj pozselelí egípcszanske píszkre z meszom. Za njega je szvet mro, i on za szvet. Mrtev sze ne gene vecs od szébe, ravno tak, kí sze namení za vedno z lübením Jezusom zarocsítí, ne szme sze genotí na níksí poszvetní blíscs, na níksó njegovo dobroto. Ne szme ga brigatí lepi oblecs, ne goscsenje, ne zabave, nego szamo to ga more brigatí, naj sze navcsí vsze regule tretjega reda szpoznatí i zdrzsatí, ka gda blázsení den oblübe napocsí, bode znao natenkoma vsze, na koj bo oblübo doldevao.

To je prvi pogoj pred oblübov. More znatí na pamet dúsznosztí szvoje i more je znatí zdrzsatí, to je v vszeh sze je dúszsen v poszküsñje letí vadítí. Szvetovalcí, tanacsñice sze naj szkrbíjo, da vszak novak sze navcsí szvojíh regul popólnoma. Nato naj sze zglaszí pri ravnítelí reda, kí njemí den oblübe dolocsíjo. K tomí dneví, gda sze bo neba veszelíla, ka je edna düsa pá szvet zapüsztíla i scsé Jezusovo razzsaljeno Szrce sz szvojov pokorov tísatí sze naj düsa, kak najlepse oblecse, ar je Zarocsñík jako lepo oblecsen. Pét nezgovorno lepi od míljón i míljón szunc szvetlesíh dragí kómnov — to szo nje-

gove szvéte rane — má na szebi. Naj sze zato düsa tüdi szveti i vsze leszkecse od csisztocse, — naj má drage kamne — rane naszebi, naj sze zataji, kaj trpi naj sze popolnoma csiszto k tomi dnevi szpove, präcsiszti na den oblübe i tak z Jezusom v szrci naj oblübo naredi Jezusi, ka bo njemi verna v vszeh zapovedah i v celom pokornom tretjeredniskom zsvljenji. Ta oblüba je tak velike vrednoszti, ka, cse sze z pravim gorecsim szrcom opravi, nam odpüsztü vsze vremenitne kastige. Najbole sze to ticse onih, ki csiszto scsejo v tretjem redi zsvieti, ár sze te njihova oblüba nikaj ne locsi od klosterszke oblübe, ár tam je ta glavna recs tüdi : csiszto zsvljenje. V deviskom tretjem redi je Jezusi vsze prekdano, vsze dobimo zato tüdi od njega, Ne briga nasz drügo, kak on, i njega szamo mi. Zarocsnice szo nase düse njegovomi Szrci, kak klosterszke persone. Koga vlecse to Szrce, naj je szpremeni z szvojim szrcom i gda bo oblübo doldevao v tretjem redi naj z ednim naredi oblübo csisztoga zsvljenja tüdi na radoszt celim nebeszam.

Zmolimo za nase novince na csaszt szv. Dühi 7 ocsanasov i 7 zdravi marj, naj je napuni z szvojimi szedmerimi dári i proszimo blagoszlov. Najszlajsi Jezus . . . Amen.

Klekl Jozsef.

Szvéti Vincencij Pavlanszki.

(Jul. 19.)

Szvéti Vincencij Pavlanszki je bio szin szirmaskij sztarisov. Narodo sze je leta 1576. na Francoszkom. Kak decsák je bio pasztér, pa zse v tej mládij letaj sze je odliküvao v poszebnoj lübézni do preszv. Resnoga Tela, pa do Matere bozse; njoj na csaszt je napravo na pasi málo kapelico, v sterój je lepo tiho oprávlao szvoje pobožnoszti. Bog njemi je pa poszlaó dobrotnike, ka je zs njüvov pomocsjov so v solo, pa je posztaó dühovnik.

V düsnom pasztérsztvi je bio jako gorécsi za zvelicsanje düs, pa za szpreobrnenje gresnikov. So je scse v grozne temlice med nájbole zapüscsene, pa med nájbole lagoje lüdi. Zs njimi sze je dáó notri zapreti, ka njim je te oznanjüvao szvéti evangeljom pa njim delio szvesztva. Tak szo sze temlice szpremenile v hizse bozse, pa je on vnogo zevszema pokvarjenij gresnikov pripelo na právo pot.

Poleg telsega dela je pa záto on vszaki dén oprávlao szvojo pobožnoszti pred szv. Resnim Telom. Ob stiraj je sztano, pa sze je po krátkoj molitvi vcsaszik pascsó v

cérkev, ge je osztao po tri — stiri vöre; premislávao je, pa sze je pripravlao na daritev szvéte mese. Rávno tak sze je po szvétoj mesi rad pomüdo v cérkvi, pa je hválo dávao Bogi. Csi rávno ka je dosztakrát meo szilna dela, je záto priprave pa zahvále za nájszveteso daritev nej nigdár zamüdo. Vszaki dén je so dvakrát v meszto mimo cérkvi, pa je vszigdár sztopo notri, pa je szkázao csasz Nájszveteseimi.

Vsze szvoje zsvilenje sze je vojüvao proti zmotam, stere szo troszili med lüdi neksi Báj, Janzenij, pa njiva vucsenicje. Njüv krivi návuk je düsio pa morio krsacsánszko zsvilenje. Tej szo vcsili eta: Sto obszalüje szvoje grehe z sztráha pred pekлом, njemi sze neszmi podeliti odvzanje grehov, pa sze njemi more prepovedati szvéto precisacsávanje do tisztih máo, pokes nede pozsalüvao szvojij grehov z csiszte, popolne lübézni do Bogá, pa pokes tüdi v djánji nede kázao, ka sze je pobogsao. Zgodilo sze je, ka je vnogo lüdi po vecs let nej szmelo k precisacsávanji. Toj pretiranoszti pa osztroszti, stero szo drzsali nesterni za jedino právi návuk v pobožnoszti, sze je opro ze vszov mocsjov szv, Vincencij, pa njegovi vucsenicje, lazariszti. Kak miszjonarje szo sli na vsze kraje po szveti, pa szo pobijali janzeniske krive návuke, steri szo v krátkon császi preminoli, tak kak léd na szprotoletje, gda zácsa pijati juzsno vetrovje.

Nájbole zglédno pa nájlepse je bilo Vincencijovo oponásanje pred szvétim Resnim Telom. Velki csasztimec cerkvenij obrédov je steo, ka bi je njegovi vucsenicje tüdi tak postüvali, kak on. Vszaka hitroszt pa povrsnoszt v szlüzsbi bozsoj njemi je bila zsmetna pri szrci. Záto je proti grajao, vcsászi tüdi ocsitno, csi sze je kaj taksega zgodilo. Csi szí je sto malo hitrej eli pa nedosztojno poklekno pred oltár, ga je vcsaszik nezáj pozvao, pa njemi je szám pokázao, kak more delati. V szvojoi poniznoszti je pa zavolo nej dobroga oponásanja szám szebé delao za odgovornoga Pravo je etak; »Sto je to kriv, bratje? Té szirmák tü — pa je pokázao szám na szebé — ki bi sze rad vrgeo pred vami na kolena, csi bi szamo mogeo. Odpüsztite mi mojo onemogloszt!« Szvétomi Vincenciji szo nájmre nogé natelko onemogle na sztára leta, ka szí je nej mogeo vecs dol pokleknoti. To je drzsao za kážen bozso za szvoje

grehe, pa je záto vecskrát ocsitno proszo odpüscsenje, naj sze zavolo toga nad njin niscse ne pohüjsa. Ednok je pravo szvojim vucsenikom : »Csi opázim, ka moja družsba v tom mlácsna posztáne, te bom sze záto li trüdio, naj bo to za mené kaksté tesko, ka poklekнем sz kolenom dotéo, csi bom sze zse te rávno mogeo na vász steroga opirati, ka sztánem nezáj gor, naj van szamo dám v tom lepi zgléd. Za nedosztojnosti nájmre, ka sze godijo v sterog dühovnoj družsbi, szo odgovorni pedsztojniki. Csi sze mi nemo zadoszta dosztojno pa szpodobno oponásali pred Nájszvetesim, sze tüdi tiszti, ki pridejo za nami v družsbo, nedo inacsi pa bole oponásali, kak mi, escse hitrej szlabse, pa de tak pobozsnoszt csiduzse mésa, Proszim vasz záto, drági goszpodje pa bratje, nanizávlite sze pred Bogom pazlivo, pa sze pri tom opravili oponásajte tak, ka de vasa znotrasnja pobozsnoszt szprevájala zvänesnjo. Bog zselej, naj ga molimo zaisztino, pa v dühi; vszi právi krisztjáni sze morejo záto ravnati po zglédi. Sziná bozsega, ki sze je na Olszkoj gori z obrázom vrgeo na zemlo, pa je to telovno pozdravljenje zjedino z jako globokim znotrasnjim ponizsanjom z szpostüvájaja, do návjvíssega velicsánsztva szvojega nebeszkoga Ocsé.«

Oh, kelkin krisztjánom bi sze mogeo povedati té lepi návuk szvétoga Vincencija ! Vej lejko vidimo dén za dnévom vszepovszédi, ka sze vnogi lüdjé pred Nájszvetesim v cérkvi pa odzvüna cérkvi oponásajo tak povrsno, nedosztojno, kak csi nebi meli nikaj vere, zlászti pa tak, da nebi meli vere v isztinszko nazocsnoszt Jezosovo v preszvétom, Resnom Teli.

Vcsakao sze je szvéti Vincencij Pavlanszki 84 let. Csi rávno je na telo gledocs odnemogeo, je bio záto do szvoje szmrti (l. 1660.) zveszti pa sztánoviten csuvár pred Nájszvetesim, steroga gléda zaj v nebészaj od lica do lica.

Krscsánszka mati.

Dve poti.

Rano sze zacsné pri deteti materino delo krscsánszke zgojitvi. Kak jemlé mejki voszk na szebé vtisze od szvécara eli podobara, tak jemlé detecsa düsa na szebé vtisze od materinoga zsvlenja pa od govorenja zse v prvi letaj. Tej vtiszi sze szledka ne dájo vecs zbriszati. Csi mati povszédi iscse Jezosa pa njegovo szvéto volo, te de dete zgojeno v dühi práve pobožnoszti. Csi je pa materino szrcé poszvetno, csi hoði po sörkoj poti, ge sze nahájajo vsze zemelszke tezsáve pa jálnoszti, te posztáne njéno dete v tom scse malo szlabese od njé. Záto prlé, kak mo szí od zgojitvi pogovárjali, moremo opomenoti matere na podlago, sz stere zrasztéjo mocsni krisztjáni. Tá podlaga je düj vere, stera nasz lejko obcsuva pred poszvetnosztjov, zavolo stere vera pa práva szrecca nájvecskrát skodo trpita.

Krisztos pa szvejt szta dve naszprotnivi poti, dvá zevszema naszprotniva cila. Lüdjé, ki sze odlocsijo za edno eli za drügo, sze locsijo eden od ovoga, kak nocs pa dén, csi rávno vküper zsvivéjo. — Düj Krisztosov je düj práve poniznoszti. Nájevksi je bio Szin bozsi, pa sze je ponizo

do jaszlic, je bio med razbojniko precsteti. Njegov je düj zatajüvânja pâ düj krizsa- Pio je kelij britkoszti pa zsaloszti do dna, neszeo je krizs na Kalavárijo, ge je dáo za szvoje szovrázsnike szvoje zsvlenje. Njegov düj je záto düj práve pobozsnoszti pa popolne vdánoszti v bozso volo. Pregonji návuk szvejta je pa ete : Szkrbi sze za bogásztvo, szkrbi sze, ka do te drügi hválili pa postüvali, zsvi, jej, pij pa plezi visziko po lesztvici zemelszke csészti. Kmica szovrázsi szvetloszt. Vszaka Krisztosova recs je za szvejt pa za njegovo dete osztro grajanje. Kak zsalosztno sze kázse té düj poszvetnoszti zse pri deci, szletkar pri deklinaj, mozsaj pa pri zszenskaj! Zacsne sze v mlácsnoszti, kázse sze v zseli, drüгим sze dopádnoti pa odnji pohváleni biti. Pa csirávno steroga ponikoj má, njemi záto li dobro dene, csi szovrázsnik stero dobro recs povej od njega. Ne pita, csi je to povoli Krisztosi, liki szamo csi je lüdem povoli. — Sz tem sze poszvetnoszt zacsne, z nemarnosztjov pa z neverov sze pa dokanca.

Té düj poszvetnoszti sze kázse v tvojem zsvljenji, v govorenji pa v tvojoj drüzsbi. Kelko skode napravijo tiszta nepotrebna pogovárjanja pa ogrizávánja sz szoszedami pa z drüгими zszenskami! Zsmetno je záto pitanje : ka naj vcsini mati, ka njoj szvejt ne pokvári dühá vere pa lübavi do Krisztosa.

1. Szkusaj szebé pa szvoje obscuvati sz poniznosztjov pa sz sztráhom bozsim, te szvoje szrcé lejko obvarjes pred poszvetnim dühom. Csi szpozna cslovek prav Bogá pa szamoga szebé, csi vidi vszo jálnoszt pa szlaboszt, te more szám ponizsüvati pa obracsati k nájbogsemi Ocsi, ki je szám neszkoncsani Bog.

2. Mej sz szvejtom cilo malo opravlenja. Nájbose jé, csi sze oponásas proti njemi, kak proti szlaboj szoszedi. Gucsi szamo te, gda je potrebno, ogibli sze lüdi, pa gucsi szamo te zs njimi, da je szila. Sto szvejt bole nadrogni opazsüje, tiszti ga nede lübo, pa bojao sze ga tüdi nede,

liki odürjávo ga bo. Kakste cslovek zveszto szlüzsi szvejtí, ga záto szvejt li ponikoj má, pa ga hitro pozábi, gda zse vecs nede pred njegovimi ocsmi. Sto bi bio mogocsi zavolo toga szvejta v nevarnoszt posztaviti szvojo düso, miloszt bozso pa vsze drüge prilike, stere vodijo k Bogi.

3. Nazágnje pa tüdi mores znati, ka sze szvejta nigdár neszmis bojati. Koga je szráam szvoje vere pa lübéznosztí do Jezosa, tiszti je nej njegov.

Vsze to pa nebi jako bilo zadoszta za naso szlaboszt, ka bi sze odrzsali na právoj poti, csi nam Jezos nebi velo: »Zavüpajte v meni, jesz szam szvejt premágo.« Zs njegovov mocsjov mo tüdi mi zmágali, csi szmo szamo zs njim zdrüzseni. »Jesz szam rozga szadika, vi szte mladike. Sto osztáne v meni prineszé doszta szadü. Brezi mené nemrete opraviti nikaj.« Nasa, po grehi pa po zsvljenji, szlaba korenina je bila vceplena v Krisztosa pa napunjena z mocsjov pa z milosztjov.

To vezálje sz Krisztosom sztoji nájprlé v mocsnoj pa v zsivoj veri. Záto je düj vere práva podlaga dobre krs-csánszke zgojitve, je tüdi práva vretina zemelszke szrecse pa je jedina pot do nebeszke, do vecsne szrecse.

Bog nam je szám povedao pot resznice. Vervati sze právi za isztino drzsati vsze, ka je Bog nazveszto, pa ka nam po katolicsánszkoj veri zapovedávlé vervati. Vera je záto zsiva recs bozsa, stero Bog právi csloveki po szvétoj cérkvi, ka njemi sz tem pokázse, kak more tü zsveti, ka édnok v nebésza pride. Bog zacsne szám voditi szvoje dete, nazvescsávlé njemi szvoje námene, csuva je v vszej nevarnosztaj pa ga vtrdij v szküsnyávaj. Csüdovitna je mocs práve vere.

Vera premága vsze zapelivosztí, vsze jálnosztí pa vsze necsamurnosztí szvejta. Szrcé hrepenej po bogásztvi, veszélji pa po szvetnoj szrecsi. Vera pa poszvejtí v to vabílo z groznov, pa záto li sz tolazslivov szvetlosztjov vecsnosztí: »Ka reko pomágoac sloveki csi vesz szvet pridobi, szvojo düso

pa pogübi.« Záto je szvéti apostol János tak lepo pravovernikom : »Nasa vera, to je zmága, stera prevláda celi szvejt.« Szvejt sze mi dürij, csi szí premislávlem vecsnoszt. Kama inacsi de szodila mati, stera je mocsna v veri, szvejt pa vsza szvoja dela, kak pa mati, stera je poszvetnoga mislenja.

Vera premága sztráj pred lüdmi, gda nam kázse, ka sze moremo nájbole Bogá bojati. Lüdje ti lejko zemejodobo imé, imánje, zdrávje csi szí neszpameten, tüdi mér szrcá, Bog nam pa záto li osztáne. Escse nikelko minot, pa mo pred szodbov, kama ne széga cslovecsa nevoscslioszt pa hüdobija, pred Bogom bomo, steri je vido tvojo dobro volo pa tvoje csiszte námene. »Ne bojte sze tisztij, ki telo vmorijo, düse pa nemrejo vmoriti. Bojte sze pa tembole tisztoga, ki vam düso pa telo szprávi v pekeo.« Záto szvéta vera premága vsze sztrahé pa vsze oblübeszvejta, gda nam kázse boses oblübe pa placilo v nebészaj. Vera záto reszan premága szvejt.

Vera pa tüdi premága nasoz szlaboszt. Szlabi szmo, k lagojemi szmo nagnjeni. Pa mi záto neszмимо zsveti po szvojem pozselenji v grehaj, ge je za nász düsna szmrt, liki moremo pokorni biti Bogi. V veri dobimo mocs, stera nam kázse volo bozso, pa nasz vcsi, ka Bog od nász csáka.

Kázse nam bozso lübézen, bozso pravico, vsze bosze popolnoszti, pa nasz nadigávle, ka moremo to szpoznano bozso volo szpunjávati. Dá nam pa v szvesztvaj, v miloszti pa v molitvi orozsjé v roke, stero sze nigdár ne szkrha eli ne zatopi, csi je szamo dobro hasznüjemo. »Pravicsen zsvivé z vere.« Mi vszi bi bili szvetniki, da bi tak zsvieli, kak nasz vera vcsi. Csi más kelkosté szlaboszt, szkrbi pa trplenja, csi szí nájvéksi gresnik, csi szí betezen pa szlab, vera ti kázse pot, ka lejko posztánes prijáteo bozsi pa sze lejko zdignes v szvétoj lübéznoszti doszvojega nebeszkoga Ocsé, ki nigdár ne zavrse nej zgüb-

lenoga, nej nevolnoga, nej trpécsega, pa szirmaskoga deteta tüdi nej.

Vera nam pa dá tüdi zmágo nad szamim Bogom. Ocsa nam je povedao po szvojem Szini: »Proszite, pa dobite, iscsite, pa nájdete, klonkajte, pa sze vam !odpré.« »Zaisztino, zaisztino velim vám, csi máte vero pa jo verno zdrsite pa szpunité, te nete szamo toga csinili nad figovim drevom (stero je na Jezosovo recs vcsaszik poszejnolo), liki tüdi csi te gouri pravili: »Zdigni sze, pa sze vrzi v morje«, sze to tüdi zgodi. Pa vsze, kajsté, te proszili v molitvi, csi te vervali, sze vsze zgodi.« — V evangeljomi cstémo, ka je Jezos najvecskrát ozdravo tiszte betezsnike, ki szo meli mocsno vero: »Zavüpaj hcsi, tvoja vera ti je pomagala. — Takse vere szam ne najseo v celom Izraeli.« — Sz kem véksim zavüpanjom szo proszili nevolni szirmacje, tem hitrej szo bilé njüve prosnje poszlünjene. Bozse szmilenje pa trpi na veke, záto je szád dobre molitvi, to je zmága nad Bogon, szigdár zagotovlena.

To mocs nad Bogom, nad szvetom, nad nami pa má szamo zsiva vera, tiszta vera, stera sze kázse v zsvljenji. Vsze, ka mámo szpuniti, moremo szoditi poleg szvéte vere. Moremo sze vszeli pitati, ka bi Jezos na mojem meszti delao, kak bi on szodo, ka bi on pravo k mojemu oponásanji. — Vsze, ka miszlimo, govorimo pa delamo to naj vsze bo razszvetleno od szvéte vere. To je pa szamo te mogocse, csi je bozse králesztvo v nasem szrci.

Kak naj mati, pa tüdi vszaki drügi krisztján, kázse szv. vero v zsvljenji? Vsze nase pobožnoszti morejo priti sz té mocsne pa zsive vere. Csi molis, v církev hodis eli szvesztva k szebi jemlés, sze szpomeni, ka sz pred zsvim Bogom. Pred vszakov molitvov, pred vszakov mésov sz obüdi zsivo vero. Csi ti je zsmetno dobro moliti, csi sz raztresena pri szvétoj mesi, te sze posztavi pred molitvov pred Bogá, glélaj pri szvétoj mesi zsivo Jezosa na

krizsi, kak csi bi pred teov mujrao. Csi sze med moli-
tvov zavejs, ka szi z Bogom pogovárjas pa pri szvétoj
mesi zaisztino Jezosa pa njegovo szvéto krv nebeszkomi
ocsi darújes, te ti szpostúvanje do szvétoga opravila sza-
mo pride. Csi bos szi verno premislávala, sto je Bog, sze
szpomenés tüdi, sto szi ti; pa bos tak z véksov poni-
znozstjov molila. Obüdj sze ti pri taksoj molitvi vüpanje,
vera, stera goré presztávla. Kak szladka pa kak haszno-
novita je molitev v szivoj veri!

Mati pa naj tüdi vecskrát premiszli szvoj sztán, szvoje
duzsznoszti pa vsza szvoja opravila. Ober njé szo nebesza
odprta. Ocsa nebeszki jo gléda, ona pa oprávla szvoje
duzsznoszti pred njegovimi ocsmi. Predevszem more meti
vszaka zszenszka pa vszaka mati mocsno vero v bozsó
previdnoszt. Vecskrát má presztáti teske domácse szkrbi,
mозs je lagoji, beteg jé v hizsi, deca njoj delajo nevole,
pride szmrt, pomenkanje itd., — o ka vsze lejko zadene
materino szrcé! — Od njéne vere viszi, csi de mogla
vsze to preneszti. Vera njoj kázse, ka je Bog blüzi pri
njénom szrci, pa zs njegovov pomocsjov premore vsze
krizse pa tezsáve. Sto pa v vszem tom vidi szamo cslo-
vecse szlaboszti pa navádna pripetjá, tiszti opesa pod
zsmécsavov bremena, pa szi zszmetno nájde tolázszbo v
nezszrecsi. Krscsánszka mati de tüdi taksega hipa vdáno
molila: Ocsa nebeszki, znám, vládas ti vsze z mocsjov, z
modrosztjov pa dobrotov. Ti hránis ftice nebeszke, pa
oblácsis polszke lelije. Záto znám, ka brezi tvoje vole ne
szpádne z gláve niti vlász nej meni pa nej mojoj deci.
Tvoja dekla szam. Ti szi mi dáo delo, ti szi mi tezsáve
odlocso pa pokoro nalozso. Z veszéljom vzemem Tvojo
volo, veszélje eli zszaloszt, stero mi posle tvoja Jobrota.
Zemem dobrovolno tüdi britkoszti, stere do mi lüdjé de-
lali, pa tezsáve, stere szam szi száma kriva. Jesz to znám,
ka mi Ti vsze na dobro obrnés, csi bom szamo vredna.
Ka pride nad méne, pride od Tebé. Vszaki dén szam

priprávljena breme na szebé zéti, pa je tak dobrovolno prenášati, kak da bi mi Ti zapovedao.

Taksa vera je velki dár bozsi. Blázseni je, sto jo má.

Da szi pri tebi jákoszt ozsivé, poszlüsaj recs bozso, stero szi scse domá vszeli ednok dobro premiszli. Vzemi zs nje te nájvékse návuke, stere ti trbej za vszakdenésnja opravila.

Nájmocsnesa opora za dobro vero je pa zsvljenje po veri. Kembole mo po veri zsvieli, tem vékso tolászbo nájdemo v njoj.

Po A. Obl.

Pismo k ednomi Marijinomi deteti.

Drago dete! Ka szam ti obecsao v preminocsem pizmi, zdaj szpunim. Od poniznoszti ti scsem nisterni pár recsi pizati.

Znam dobro, ka szti ti zse doszta csüla od poniznoszti pa tüdi nescsem vervati, ka nikaj ne bi znála od njé. Ali poniznoszt je globoka vretina, iz stere szigdár lejko zajimlemo breztoga, ka bi jo gda vöszpráznili. Zátó tak miszlim, ne vcsinim zobsztonszkoga dela, csi mo ti jasz tüdi kaj od té lepe i práve krscsanszke jákoszti pizao tem bole, da szti me proszila, naj ti kaj pisem od poniznoszti.

Najprlé te navcsiti scsém, ka je poniznoszt. Dosztakrát csüjemo gucsati, predgati od poniznoszti, pa tak miszlim, ka bi jáko lejko precsteo one, ki znájo v kom sztoji práva poniznoszt. Niti je ne tak lejko na to pitanje odgovor dati. Szv. Lovrenc právi: *Nisese ne more znati, ka ka je poniznoszt, zvün tisztoga, komi je Bog to nazveszto. Tá jákoszt sze jáko zsmetno dá szpoznati pa v nikom sze tak lejko cslovik ne zblodi, kak rávnocs v szpoznávanji práve poniznoszti.*

Ti tak miszlis lejko ka poniznoszt v tom sztoji, csi sze ti v prszti bijes pa szebé za nevolno gresnico drzsis?

Isztina, v tom tüdi sztoji, csi je to ne szamo zvünesnje kázanje i csi ti vu szrci tüdi tak csüdis. Da pa tü najveckrát gizda tüdi kcoj dela. To sto szamo záto od szébe právi naj njega za bogsega drzsijo, kák drüge. Taksi farizeusov je dneszdén doszta, steri szebé odzvüna za dobre, pobojsne kázsejo, liki odznotra da bi ti vidla njihova mislenja! Gde je pri taksi ponviznoszt? Od taksi právi szv. Oremus: *Doszta jih szamo za szencov poniznoszti széga, ali malo je taksi, ki sze na prvvo poniznoszt podájo.*

Záto práve poniznoszti, nigdár ne iscsi vu zvünes njem oponásanji, áť sze tak hitro vkánis. Lejko je z dol nagnjenov glavov hoditi, szebé za velkoga gresnika drzsati, vcsászi gorzdehmoti, dapa csi to nejde szcsisztoga szrca, nego záto dela, nojga drügi hvalijo, ka njemi valá to vsze. To je te nej poniznoszt, liki velka gizdoszt. Povej szamo taksemi csloveki, steri szebé za nikoj pa za velkoga gresnika drzsi, povej njemi ti, ka je nikaj ne vreden pa ka je gresnik; zse bos vidla, ka ti na to odgovori. Odideti vola vecs zsnjim v gucs sztopiti. Szpoznas zse, kak dalecs blodi od práve poniznoszti.

Szv. Bernát nam razlozsi v kom sztoji práva poniznoszt. *Poniznoszt je ona jákoszt, po steroj cslovik na szpoznávanje szamoga szebé pride i szebé za malo stima.* Ne sztoji teda vu ricsáh, ne v zvünesnjem oponasanji, nego v globocsini szrca. Naj csloveik szpozna szvojo odviszenoszt od Bogá; naj szpozna, ka szam szvoje mocsi nikaj neima, ka vsze, ka ima neima od szébe, liki Bog njeme dáo i zato njeme duzszen szlüziti, njemi hvalo dati za vzéte dáre. Vidis, to je práva poniznoszt. *Ka imas, ka szti nej vzeo? Csi szti pa vzeo, ka sze hvalis, tak da nebi vzeo* — Právi szv. Paveo.

Jéli je bl. Devica Marija ne tak vcsinila? Ona je za isztino velke düsevne i telovne dáre dobila od Bogá, takse dáre stere vecs niscse ne dobo. I ka dela? Lejko sze gizdi? Nej! Nazaj je povrnola tisztoimi, od koga je do-

bila. Njéna peszem, Magnificat, je nikaj nej drügo, kak hválojavajocsa molitev za ono velko miloscso, ka je Mati bozsa posztála. *Zvisávaj düsa moja Goszpodna i moj düh sze veszeli v Bogi, mojem Zvelacsari, ár sze je zgledno na niszikoszt szlüzsbénice szvoje.*

Poniznoszt je potrebna szaksemi krscsánszkomi csloveki. Na to nasz szam Jezus vcsi. Gda szo ga ednok vucsenicje pitali, steri de veksi nad njimi vu nebeszkom Králesztvi? Jezus je edno malo dete nad nje posztavo i etak pravo: *Za isztino velim vam, csi sze ne szpreoberneté i nete kak to dete, nate sli vu králesztvo nebeszko. Steri sze ponizsa, kak to dete, tiszti de veksi nad vami vu králesztvi nebeszkom.* (Mátaj 18, 14.)

Potrebna je poniznoszt vszakomi csloveki, ár je poniznoszt fundament vszeh jákoszt i brez poniznoszti nega jákoszti. *Bog gizdavim proti sztoji, poniznim pa miloscso da.* (Jakab 4, 6.)

Csi szí ne ponizna, ne dobis miloscse; brez miloscse pa ne mores nikaj dobroga csiniti! Zaman szo vsze tvoje molitvi i dobra csinejnja. K dobroj molitvi je pa potrebna naj oprvim poniznoszt i vüpanje. Kem bole ponizno sto moli, tem hasznovitesa je njegova molitev i tem vecs miloscse zadobi. Escse proszti lüdje drzsijo: *Ki sze povissi, ponizi sze.* (Mátó 23, 12.)

Szin Bozsi je záto sztopo doli znébe na zemlo, naj nasz navcsi na právo poniznoszt, ne szamo z recsjov, nego tüdi peldov. Njegovo celo zshivljenje je ne bilo drügo, kak szama poniznoszt. Vis od szirmaske matere, v ednoj stalici sze narodo, kak proszti cslovik sze je dao obrezati kak hüdodelnik more v Egiptom bezsati pred szvojimi neprijatelmi, kak gresnik sze dá okrsztiti. Gda ga za krála scséjo zabrati, szkrije sze pred njimi, gda ga pa ogrizávlejo, spotajo tozsijo, te szam sztopi pred njé. I na szlednje poniznoszt kakti szvoj testament niha vucsenikom, da njim na szlednjoj vecsérji nogé operé. Csüjes, nogé njim pere,

sterimi cslovik szvoje gresne poti klácsi. Nad njim je Judas, ki ga je odao, i on doli poklekne pred njega pa njemi nogé operé. Eden Szin Bozsi. kráo nebe i zemle! Zmiszli szi na to nezgovorno ponizsanoszt. On je vcsino naj bi nam példo dao, kak i mi moremo szebé ponizsati escse do nasi nepriatelov. Csi sze Szin Bozsi tak ponizsao, kak sze te mimoremo nevolni gresniki!

Vcsite sze od méne, ár szam krotkoga i poniznoga szrcá. Sztemi ricsmih nam na szrcé zavézse poniznoszt i naj sze od njega fcsimo.

Drágo dete! Hodi k preszv. Szrci Jezusovomi, vcsi sze od njega ponizno biti, to edno zselej od tébe, boj poniznoga szrcá, kak je On. Goji vu szvojem szrci právo ponjnoszt to je zapovid Krisztusa. Gizdávi lüdi je pun szvet danésnji dén, plodijo sze kak gobe v goscsi, tem menje je disecsi ponizni rozsic, stere sze szkrijejo naj szvet ne vejza njé.

Zdrüгим tálom szi pa düseven mér szprávis, steroga vu szveti zaman iscses, nenaides ga nindri. Taksega szvet tebi nemre dati, to szamo pri Szrci Jezusovom naides. Ponizna düsa nepozna nemirovcsine v szvojen szrci, ona je mérna pa osztane tüha, kak stécs velko zburkanje ide prek nje. — Zadovolscsina sz szvojim sztáliisom szamo vu poniznom szrci sztanjüje, pa zdrüгими tüdi vméri zná zsveti. Nikse nebeszko veszélja csüti stero szigdár szponizsanjom vküper hodi.

Na szlednje te szamo na to eno opominam: ne szpozábi sze, ha je poniznoszt miloscsa, stero nepresztanoma mores prosziti od Bogá. Miloscsa pa szamo z molitvov zadobis.

Tak miszlim, ka ti to zdaj dojde. Po tom sze ravnaj, kak szam ti piszao. Drügoes od koj drügoga dobis. Z Bogom osztani.

(ba.

Drobis.

Sészletna lüdomorka. Cseski lizti pisejo od ednoga groznoga dogodka, steri sze je tam zgodo v ednoj drzsini, stera drzsina je vdána pitji zsganice. — Sészletna deklieska, hesi Rudolfa pa Marjanke Matuskove, je prisla k szoszednoj hizsi, ge je troje mále decé bilo zaklenjenij v hizsi. Tá Matuskova deklieska je ruzsila po dveraj, ka bi njoj deca sla odpirat. Deca szo njoj pa nej vcsaszik odprla, záto je sla szkoz okna v hizso, pa sze je tam vrgla na nájmájsega v zibeli szpávajocsega decsáka, pa ga je zácsala biti. Pétletna deklieska ga je stela obrániti pred vdárcami, sze je nagnola na njega, pa ga je zakrila sz szvojim telom. Zaj sze je pa zagnála Matuskova deklieska prti pol tri leta sztaromi decsáki, ga je popádnola, pa ga je szkoz nad okno neszla vö na gnojiscse, pa ga tam vrgla v gnojsnico. Ka szirmacsek nebi mogeo vö z jame, je vrgla na njega nekse cape, pa je te sla nezáj v hizso, ge sze je hápila razbijati kepe pa podobe. V tom hipi je prisla domo szoszeda, pa je zaglédnola deté v gnojsnici, pa je potégnola vö z jame. Decscák je scse bio malo-

zsviv, na drügi dén je pa mro. Zdravniki szo najšli, ka njemi je pocso zsalodec pa je meo potretij tüdi vecs réber. Pa decsák, ka je v zibeli lezsao, je bio tüdi natelko ranjeni, ka brscasz nede mogeo odzdraviti. Tá sészletna deklicska sze je napila zsganice, pa je v pijanoszti zvršila to grozno delo, pa posztála lüdomorka. — Tá sztrasna zgodba nam kázse, kama pripela csloveka pijanoszt. Naj bi szlüzšila v szpomin vszem tisztim, ki szo vdáni pitji zsganice, zlászti pa scse tisztim neszpametnim roditelom, ki sze drznejo szvojoj nedorascsepoj deci dávati opojne pijacse.

Szlovesznoszt pošvecsüvanja cérkve szobocske je minola na Áninje. Vnogi je ne tam bio, ki bi rad priseo, nancs szobocska fara ne bila vsza vküper za volo delavnoga dnéva z edne sztráni z drüge sztráni pa záto, ka je drügi dén tak férma bila, trétji dén pa nedela. Nego lepa nova cérkev je záto puna bila lüsztvá, stero je poszlüsalo predge g. Dr. Ivanóczy kanonika ino milosztnoga püspeka, ki szo vu szvojoj predgi poszebnó szvoje veszélje razlozsili, ka ob prvim med pobozsnim szlovenszkim lüsztvom blagoszlavlajo cérkev ino szo proszili bozso pomoes na nász.

Vu toji lepoj cérkvi sze je vszakomi jáko dopadno med dühovnikami szteber lourdske device pa kraszen lepi marmornati vélki oltár, steri tam sztoji naprej kak edna szkriynoszt szvojov zsutkaszto-belov fárbov ino naznanüje tiszto szkriynoszt oltárszkoga szvesztva, stero vu szebi zdrzsáva. Szrecsna fara, steroj je Bog to dao doszégnoti, da bi vszem na düseven haszek bio té trüd!

Znamenita letnica. Prisesztno leto de szvéta Maticérkev po celom szvejti obszlüzšávála sésztszto letnico, kak sze je odszlobodila pogájnszkoga járma. Pogánszki rimszki caszarje szo nájmre po 300 letnom pregánjanji szprevidli, ka je vsze pregánjanje katolicvánov zamán, záto je leta 313. Konstantin Velki dáó odlocsbo, poleg stere odlocsbe

je krsesánszka vera dobila v njejovoj velkoj drzsávi rávno tiszte pravice, kak je mela pogánszka vera. Sz tem je bio konec pregánjanja krsesenikov pa prelevanja krvi. Krsesenikom sze je nej trbelo vecs szkrivati v lúknje pod zemlo, liki szo szi szlobodno zidali cerkvi, pa v njij csasztili Bogá. To veszélo letnico mo obszlúzsávali katolicsáni prihodnje leto. Nas szvéti ocsa, rimszki pápa, szo zse nalozsili za to odebránim kardinálom, naj napravijo nacsрте, po sterij de sze tá szlávnoszt vrsila.

Nezáj k Matericérkvi. Dnéva 25-toga márciusa je v Rimi kardinál Merri del Val za dúhovnike poszvéto sészt angleskij goszpodov, steri szo sztopili sz protestánszke vere na naso vero. Vszi tej novoposzvecsenci szo bili prlé protestánszki fararje pa predgarje, zaj szo pa posztali katolicsánszki dúhovniki. Potrebna vesenjá szo zvrsvili v Rimi. Pri poszvecsüvanji szo bili nazocsi visziki drzsávni dosztójánsztveniki pa vnogo kotrig angleske kolonije v Rimi. To je jako veszelo znamenje, ka sze angleski protestantje tak lepo povrácsajo nezáj k právoj Matericérkvi.

Napád na preszecijo. Na vélko szoboto szo republikánci v Kanuszki na Portugalszkom napadnoli katolicsánszko preszecijo, gda je tá obszlúzsávala gorsztanenje Goszpodovo. Med katolicsánce szo vrgli bombo (to je taksa náprava, stera gda sze razpocsi, razvrzsre pa szpokole vsze, ka sze v blizsini nahája), pa szo szpozáprli vsze katolicsánszke cerkvi. Katolicsánce je to jako razburilo, pa szo szi z szilov odprli nekelko cérkvi. Medtem szo pa republikánci zácsali pretepati katolicsánce, pa na njé sztrelati. Vecs lúdi je bilo mrtvi, doszta pa túdi ranjenij. Zvûn toga szo scse v dvema drügima mesztama túdi napadli republikánci katolicsánszko preszecijo, pa szo uszmrtili pa ránili vecs lúdi. — Tak zsalosztno sze godi katolicsánom tam, ge pridejo neverniki pa krivoverci do vladársztva.

Oszkrunjávec szvétoga razpetjá. Pred pár meszeci je delavec Erneszt v Szolkáni med preklinjanjom Bogá

pa dühovcsine zéo razpetjé v roke, pa je Krisztosi ocsi vő zdubeo z nozsom. Bozsa kázen ga je scse tisztí vecsér doszégnoła. So je nájmre v mlin, ge njemi jo sztroj odrezao rávno tiszto roko, sz sterov je oszkruno szvéto razpetjé. Lezsao je dugo csasza v bolnisnici Gda je gor sztano, bi ga mela obszoditi túdi poszvetna szodnija za njegovo zlocseszno delo, szamo ka sze je to nej zgodilo, záto ka szo ga prlé eden vecsér najslí vmorjenoga na ceszti. — Té dogodek jaszo kázse, ka sze Bog ne dá szramotiti.

Neszrecsa na plesziscsi. V Hudajni je aprila 8. na ednom plesziscsi szpadno petrolov poszvejt na pleszávce, pa sze je obleka na vecsij vüzsgála. Nasztála je nato med njimi taksa zmesavica, ka szo oszen zsenszek bujli, petnájszet szo jij pa tesko ránili.

Deci orozsjé z rok! V Mengesi szta prisła vküp dvá decsáka: eden je bio sztar 15, eden pa 12 let. Te je pa té 15 let sztar meo v rokaj pistolo, pa sze je zs njov zmenjao. Nato njemi je pravo 12 let sztar decsák, naj sztrlí nanjega. Té je sztrelo, pa ga je zadeo v právo roko, pa tak tesko ráno, ka szo ga mogli odpelati v bolnisnico.

Zsaloszten glász z Ámerike. V meszti Harington v Ameriki szo blagoszlávlali novo cérkev. Pri blagoszlávlanji szo sze vdrla tla, pa je 300 lúdi szpadnolo v globocsino. Vecsina jij je tesko ranjenij, vnogo je pa túdi mrtvij.

Zdaj pa zse naj vszaki gléda, ka sznopicz plácsa!

Milodari na novo bogojanszko cérkev.

Z Filovec.

K.

Berdén Martin i Magda	10.—
Zeenszke z Celja	4.10
Trojieski romarje	1.20
Ivanics Jozsef	10.—
Berdén Magda	1.—
Törnár Martin	2.—
Varga Anton	10.—
Traibarics Ivan	10.—
Horvath Ivan	2.—
Pétek János	2.—
Horváth Stevan	5.—
Felbar János	6.—
Malacsics Stevan	2.—
Csernela Stevan	3.—
Ivanics Ferenc	10.—
Oslaj János miklosov	5.—
Berdén Ferenc	5.—
Mericsnjak Ferenc	5.—
Puhan Martin	10.—
Horváth Jozsef	10.—
Osláj Stevan	7.—
Nemec Jozsef stevanécov	3.—
Oslaj Mihal miklosov	5.—
Horvath Ivan	4.—
Berdén Martin prvi	6.—
Csernela Jozsef törkov	3.—
Felbar Jozsefa dovica	2.—
Berdén Peter	2.—
Zelenko Stevan	2.—
Traibarics Martin	5.—
Kerman András	3.—
Berdén Mihal	2.—
Berdén Martin	4.—
Berdén Ferencá dov.	2.—
Rozsman Klára	4.—
Berdén Jozsef	4.—
Lovrencséc Stevan	10.—
Vogrinec Bára	10.—
Osláj Stevan	6.—
Osláj Paveo	5.—
Traibarics Mihál	10.—
Vogrinec Troza	3.—
Oslaj Stevan szpodnji	10.—
Rozsmann Jürja dovica	13.—
Toplak Klára	3.—
Berdén Jozsef	5.—
Törk Ivan	2.—
Csernela Martin	2.—
Kerman Ivana dov	3.—

Lovrencséc Jozsef	5.—
Berdén Anton	10.—
Berdén Mihál	8.—
Berdén Matjas	4.—
Horváth Stevan	3.—
Ivanics Balazs	3.—
Puhan János	4.—
Traibarics Jüri	6.—
Varga Ivan	6.—
Fercsák Martin	10.—
Kermán Jozsef	1.—
Balgács Stevan	2.—
Horváth Jakob	2.—
Traibarics Martin	6.—
Ivanics Stevan	3.—
Rozsman Ferenc	10.—
Némec Martin bankovicskin	10.—
Csernela Ferenc	4.—
Jägerits Treza	4.—
Cservék Miklos	10.—
Traibarics Stevan oslájov	10.—
Berdén Paveo	2.—
Osláj Martin sztaresi	10.—
Kermán Ferenc	5.—
Kamplin Stevan	5.—
Bojnéc Jozsef	10.—
Osláj Miklos	14.—
Némec Stevan	5-60
Sban Jozsef	4.—
Berdén Jüri	5.—
Némec Stevan	5.—
Kamplin Lovrenca dov.	3.—
Felbar Ivan	5.—
Berdén János	5.—
Edna zsenszka	20.—
Hajdinjak Ivan	4.—
Osláj Magda	4.—
Osláj Ferenc	5.—
Eden z Filovec	20.—
Györek Treza	2.—
Horváth Ivan	10.—
Osláj Stevana dov.	4.—
Csernela Matjas	5.—
Osláj Stevan	4.—
Lovrencséc Martin	1.—
Osláj Ivan	10.—
Traibarics Jozsef	9.—
Csernela Jozsef	5.—
Némec Jozsef szpodnji	5.—